

Giới thiệu tóm tắt:
THIẾT KẾ HỆ THỐNG PHÂN CHIA LỢI ÍCH THEO
CƠ CHẾ REDD+
CHƯƠNG TRÌNH UN-REDD TẠI VIỆT NAM

Bối cảnh nghiên cứu

- **Mục tiêu:** thiết kế một hệ thống chi trả thu nhập từ REDD+ cho Việt Nam:
 - Xác định các thành tố cần thiết cho hệ thống
 - Xác định những khó khăn trong việc xây dựng hệ thống
 - Đề xuất khuyến nghị chính sách để khắc phục những khó khăn trên
 - Xây dựng kế hoạch làm việc để thực hiện các khuyến nghị chính sách và phân tích bổ xung (nếu cần).

Bối cảnh nghiên cứu...

- **Thời gian:** từ tháng 9-11/ 2009
- **Thành phần:** 15 người, bao gồm:
 - Trưởng nhóm: 2 người (Cục Lâm nghiệp)
 - Cố vấn: 4 người (Bộ NNPTNT, VP CP, Bộ TC, GTZ)
 - Chuyên gia kỹ thuật: 6 người (IUCN, RECOFTC, Forest Trends, UEA, EMG, IDLO)
 - Điều phối: 3 người (UN-REDD, IUCN, GTZ)

Kết luận chính

1. REDD+ có thể tạo ra 80-100tr USD /năm, gấp 3-4 lần vốn ODA cho LN. Tuy nhiên tiềm năng này chỉ có thể trở thành hiện thực nếu chính phủ tiến hành các bước để đảm bảo REDD được thực hiện một cách hiệu quả:
 - Phát triển chiến lược toàn diện về REDD+ để có thể đạt và duy trì việc giảm phát thải một cách bền vững
 - Xây dựng những năng lực cần thiết để thực hiện đo đếm lượng giảm phát thải
 - Thiết lập một hệ thống chi trả lợi ích đáp ứng các yêu cầu của các nhà đầu tư nước ngoài và người quản lý rừng

Kết luận chính...

2. Các nguyên tắc REDD+ đang được thương thảo trong khuôn khổ của UNFCCC và các chi tiết cụ thể vẫn chưa được xác định
3. PES và REDD+ có những điểm giống nhau nhưng cũng có những điểm khác nhau cơ bản; không thể quản lý REDD+ theo cách quản lý PES.

Các loại chi phí cần tính đến

1. Chi phí cơ hội: những cơ hội mất đi khi đất được sử dụng cho dự án REDD
2. Chi phí thực hiện: chi phí lập kế hoạch và thực hiện dự án REDD, như quản lý rừng, tuần tra bảo vệ, thực thi pháp luật, các chương trình sinh kế thay thế, v.v.
3. Chi phí giao dịch: chi phí tiến hành các hoạt động như theo dõi, báo cáo, thẩm định và chứng thực giảm phát thải (bao gồm chi phí thương lượng giữa người mua, người bán và thẩm định)
4. “Lợi tức” từ REDD

Hệ thống chi trả lợi ích REDD tiềm năng

Việt Nam nhận được tiền vào Quỹ REDD quốc gia

Cán bộ quỹ REDD quốc gia tính phần thu từ REDD của mỗi tỉnh dựa trên kết quả giảm phát thải

Cán bộ Quỹ REDD quốc gia tính chi phí cho cấp TW và trích phần kinh phí này từ nguồn thu REDD+

Phần thu ròng được chuyển tới Quy REDD cấp tỉnh, dựa trên hệ số R

Cán bộ Quỹ REDD tỉnh thực hiện các bước trên để xác định phần thu ròng cho quỹ REDD của huyện

h
o
ặ
c
Cán bộ quỹ REDD tỉnh chịu trách nhiệm phân chia tới người hưởng lợi cuối cùng

Hệ thống chi trả lợi ích REDD tiềm năng

tiếp tục

Dựa vào phương án chọn ở trên, CB quỹ REDD tỉnh hoặc huyện sẽ xác định nguồn thu ròng được phân cho người hưởng lợi cuối cùng và thực hiện việc phân chia

Việc phân chia được theo dõi bởi các cơ quan được chỉ định

Hệ thống khiếu nại được đưa vào hoạt động để đảm bảo tất cả những khiếu nại sẽ được gửi tới cấp có thẩm quyền

Tiến hành kiểm toán các hoạt động của quỹ trung ương, tỉnh (và huyện nếu có)

Một số vấn đề chính sách và đề xuất

1: Khung pháp lý cho REDD+

Khuyến nghị: Cải cách khung chính sách theo một trình tự chia thành nhiều giai đoạn

- Thí điểm REDD+ ở một số tỉnh trong 2-3 năm
- Chuẩn bị chi tiết nghị định REDD+ bao gồm quyền, quản lý nguồn thu, v.v. và tổng hợp các bài học kinh nghiệm từ các điểm thí điểm REDD+
- Thúc đẩy các cải cách chính sách khác để đảm bảo REDD+ được thực hiện hiệu quả

Một số vấn đề chính sách...

2: Quản lý nguồn thu:

- Khuyến nghị:** nguồn thu REDD+ cần nằm ngoài dòng ngân sách nhà nước để đảm bảo yêu cầu về minh bạch, công bằng và liên kết với chất lượng
 - Lập một Quỹ REDD+ mới tại trung ương, cấp tỉnh (và cấp huyện)
 - Đảm bảo quỹ REDD+ có cơ cấu quản trị có sự tham gia của nhiều thành phần và được kiểm toán bởi công ty kiểm toán độc lập

Một số vấn đề chính sách ...

3. Quản lý nguồn thu cấp cơ sở:

•Khuyến nghị:

- Trong quá trình thí điểm, chỉ cấp trung ương và tỉnh phân bổ các nguồn thu (các tỉnh chịu trách nhiệm phân bổ cho các đối tượng hưởng lợi)
- Xây dựng năng lực để sau này cho phép cấp huyện cũng được phân bổ nguồn thu (các huyện chịu trách nhiệm phân bổ nguồn thu cho các đối tượng hưởng lợi)

Một số vấn đề chính sách...

4. Theo dõi trong REDD+

•Khuyến nghị:

- Thành lập đơn vị Theo dõi REDD+ ở cấp TW và tỉnh để giám sát và điều phối tất cả các hoạt động theo dõi
- Đảm bảo sự tham gia của không chỉ cơ quan nhà nước mà cả của khu vực tư nhân và các tổ chức dân sự trong quá trình theo dõi REDD+

Một số vấn đề chính sách...

5. Nguồn thu giữ lại cho chính phủ:

•Khuyến nghị:

- Giữ một phần nguồn thu REDD+ cần thiết để trang trải các chi phí giao dịch và quản lý nhà nước của Chính phủ (không dựa trên tỷ lệ % mà dựa vào công việc)
- Nguồn thu giữ lại bao gồm một phần nhỏ làm động lực cho các cơ quan chính phủ tham gia vào REDD+

Một số vấn đề chính sách...

6. Cơ cấu chi trả:

•Khuyến nghị:

- Phần chi trả nên phản ánh chi phí cơ hội và các chi phí mất đi do tránh mất rừng và suy thoái rừng, bao gồm cả tiền và vật chất
- Sử dụng hệ số R để tính đến bối cảnh khác nhau tại địa phương trong quá trình thí điểm

Một số vấn đề chính sách...

7. Đối tượng hưởng lợi từ REDD+

•Khuyến nghị:

- Rà soát cơ sở pháp lý đối với cộng đồng để đảm bảo họ đủ tư cách tiếp nhận các lợi ích từ REDD+
- Xây dựng khung chính sách để điều phối nguồn thu từ REDD+ cho các cơ quan nhà nước
- Đảm bảo là việc thực hiện chi trả không giảm tiến trình GDGR

Một số vấn đề chính sách...

8. Tăng cường tuân thủ pháp luật

•Khuyến nghị:

- Trong thời gian trước mắt, cần xây dựng các điều kiện (VD. Báo cáo sớm) cho phép người hưởng lợi từ REDD+ được miễn trừ trách nhiệm nếu việc mất rừng vượt khỏi khả năng của họ
- Về lâu dài, cần tăng cường năng lực thực thi pháp luật một cách hiệu quả

Một số vấn đề chính sách ...

9. Cơ chế khiếu nại:

•Khuyến nghị:

- Cam kết thiết lập cơ chế khiếu nại độc lập và có tín nhiệm
- Phân tích cơ cấu thể chế thích hợp cho một cơ chế khiếu nại như vậy